

ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණි විද්‍යාව සහ

තාක්ෂණය

10 ශ්‍රේණිය

5 පාඩම

නිපුණතාව : ශ්‍රී ලාංකික අභිමානය ලොව පතල කළ අපේ මුතුන් මිත්තන්ගේ අද්විතීය විද්‍යාත්මක ශෝනය සහ තාක්ෂණික කුසලතා මහිමය අධ්‍යයනය කරමින් එවැනි කුසලතා වර්ධනය කර ගනියි.

නිපුණතා වර්ධනය : ඓතිහාසික යුගයට අයත් විද්‍යාව හා තාක්ෂණික දැනුම් පද්ධතිවල උරුමය සුරකිමින් එවැනි කුසලතා වර්ධනය කර ගනියි.

සැකසුම : යූ. සුමිත්‍රා උඩුවරගේ
කැ/දෙහි/අංහෙට්ටිගම මහා විද්‍යාලය
අංහෙට්ටිගම

ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණි විද්‍යාව සහ තාක්ෂණය

10 ශ්‍රේණිය 5 පාඩම

වසර 28,000කට පමණ පෙර බිම් විදුරු නමින් හැඳින්වෙන තිරිවානා ගල් වලින් මෙවලම් තැනීය. වෙර යොදා බලයක් යෙදීමෙන් ගල්පතුරු ගලවා ගෙන මෙවලම් තැනීමේ තාක්ෂණය පිටින ශල්කනය ලෙස හඳුන්වයි.

- මැටි ඔරු ආකාරයේ පැරණි සුසාන

මැටි ඔරු සුසාන, ගර්භ ඉදිකර තිබෙන්නේ මියගිය අය ආදාහනය කිරීම සඳහාය. අමු මැටි යොදා ගනිමින්, විශාල බේසමක හෝ ඔරුවක හැඩයෙන් ඒවා නිර්මාණය කර ඇත. වඩාත් උචිත මැටි වර්ගය තෝරා ගැනීමත්, ගර්භයේ බිත්ති අවම උසකින් හා එයට සරිලන සංකමකින්ද බිත්ති පොළවට ලම්බකාකාරව බැඳීම තුළින්ද සොහොන් බිත්තිවල සමබරතාව රැක ගැනීමට මේවා ඉදිකර ඇත.

අමු මැටියෙන් තනා සුසාන ගර්භ පුළුස්සා වියලා නොගත්තද ඇට සැකිල්ල ආදාහනයේදී ගින්තට හසුවීම නිසා මැනවින් පිළිස්සී ඇත.

ක්‍රි.පූ. 1350 සොහොන් ගර්භයට මැටි නළයක් සවි කර දහනයට ඔක්සිජන් ලබා දී ඇත. මීට අවුරුදු 3250 කට ඉහත කාල වකවානුවේ මෙරට වැසියෝ දහනය සඳහා ඔක්සිජන් වායුව අවශ්‍ය බව අවබෝධ කරගෙන තිබිණ.

- නිවාස ඉදි කිරීමේ තාක්ෂණය

ක්‍රි.පූ. 1129 දී උඩරටවලින් සොයාගත් නිවාස ලම්බක බිත්ති, වර්ච්චි මැටි, දැවමය දොර උළුවැස්ස සවි කළ සිදුරු, අත්තිවාරම, වහල, නිවාස ඉදි කිරීමේ තාක්ෂණය පෙන්වයි.

- මැටි බඳුන් තැනීම

- සකපෝරුව නමැති සරල යන්ත්‍රය භාවිතා කර ඇත. එය කරකැවීමට හැකි වෘත්තාකාර ලෑල්ලකි.
- පූර්ව ඓතිහාසික යුගයට අයත් එක්තරා මැටි බඳුන් විශේෂයක් පිටත රතු පැහැයෙන් සහ ඇතුළත කළු පැහැයෙන් යුක්ත වන පරිදි නිමවා ඇත. එවැනි මැටි බඳුන් හැඳින්වීමට “කාලරක්ත වර්ණ” මැටිබඳුන් යන ව්‍යාහාරයේ යෙදේ. වර්තමාන උසස් තත්ත්වයේ පිගන් භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයට සමාන තාක්ෂණයක් පූර්ව ඓතිහාසික යුගයේ දක්නට ලැබුණි.

- විද්‍යාත්මක භාවිතයේ පරිණතිය

- ජල කළමනාකරණය

ගොවිතැනට සහ ඒදිනෙදා ජීවන අවශ්‍යතා සඳහා ප්‍රමාණවත් තරමින් ජලය රැස් කිරීම අවශ්‍ය විය. වැව්, පොකුණු හා ඇළ මාර්ග තැනීමේ අවශ්‍යතාව ඇති වූයේ මේ තත්ත්වය

පදනම් කරගෙනය. ජලය රැස් කරගැනීම සඳහා අනුගමනය කළ කවර උපක්‍රමයක් වුවද හැඳින්වීමට වඩාත් සුදුසු වචනය ජල කළමනාකරණය යන්නයි.

▪ **මහ වැව් තැනීම**

කවුඩුල්ල වැව, හුරුළු වැව, පදවිය වැව, මින්නේරිය වැව මහා පරිමාණ වැව් අතර ප්‍රධාන වේ.

- වැවක අංග - වැව් බැම්ම, රළපනාව, සොරොව්ව, බිසෝ කොටුව
 - * රළපනාව වැව් බැම්ම බාදනය වැලකීමට ඉදි කර තිබේ.
 - * සොරොව්ව විශාල වැව් වලින් ජලය ඉවතට ගැනීමට තනා ඇත.

▪ **IV වන මහින්ද රජ දවස වෙස්සගිරි සෙල්ලිපියට අනුව “මොහොල් නගා”යන පද දෙක එහි දක්වා ඇත.**

සොරොව්වට සම්බන්ධ ගල් කුලුණ දියකට පහණ ලෙස හඳුන්වයි. එය සතර රියනක් උසය.

බිසෝකොටුව - වැවෙන් පිටතට ගලා එන ගලින් තැනූ ආයතන චතුරප්‍රාකාර අවකාශයයි. අවම පීඩනයෙන් ජලය මුදා හරී. එය ඉහළින් බැලූ විට දිස්වන්නේ කොටුවක් ලෙසය.

මඩ සොරොව්ව - වැවේ එකතුවන රොන්මඩ ඉවත් කිරීමට ඉවහල් වේ.

❖ **ඇගයීම**

01. මහ වැව් තැනීමට බලපෑ ප්‍රධාන කරුණු මොනවාද?
02. අනුරාධපුර යුගයේ ප්‍රධාන වැව් 03 ක නම් ලියන්න.
03. පහත වැවක අංග කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
 1. රළපනාව
 2. සොරොව්ව
 3. බිසෝකොටුව
04. සොරොව්වට සම්බන්ධ ගල් කුළුණ හඳුන්වන නම ලියන්න.

• **ඇළ මාර්ග**

- ගංගා හරස් කර අමුණු බැඳ ඇළ මාර්ග ඔස්සේ ජලය වැව් කරා රැගෙන ගොස් ඇත.
- ක්‍රි.පූ. 2 සියවසේ සෙල්ලිපියක “අඩික” ලෙස ඇළ මාර්ග ඉදි කිරීම සම්බන්ධ නිලධාරීන් හඳුන්වා ඇත.
 - * අඹන් ගඟ හරස් කර ඇළහැර ඇළ මගින් මින්නේරිය, ගිරිතලේ, කවුඩුල්ල, කන්නලේ වැව්වලට ජලය ගෙන ගොස් ඇත.
 - * මිණිපේ අමුණ - මිණිපේ ඇළ මගින් පොළොන්නරුව තෙක් ජලය ගෙන ගොස් ඇත.

- * බෞද්ධ විහාරාම භික්ෂූන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා පොකුණු ඉදි කර ඇත. ඒ අතර කුට්ටම් පොකුණ, කුමාර පොකුණ, ඇත් පොකුණ, නෙළුම් පොකුණ උදාහරණ වේ.
- * පෞද්ගලික ජල පරිහරණයේදී ජලයේ නියමිත ප්‍රමිතිය හා සිසිලනය ආරක්ෂා කර ගැනීමට තාක්ෂණය භාවිතා කළහ.
- * විශාල ප්‍රමාණයේ මැටි බදුන් කිහිපයක් ලිඳ කුළට බස්සවා එහි බිත්ති ආවරණය කර සකස් කළ ළිං වියළි කලාපයේ උගුරා කැට ළිං ලෙස හඳුන්වයි.

❖ ඇගයීම

01. ඇළ මාර්ග ඉදි කිරීම සම්බන්ධ නිලධාරියා සෙල්ලිපිවල හැඳින්වූ නම කුමක්ද?
02. මින්නේරි, ගිරිතලේ, කන්තලේ, කවුඩුල්ල වැව් පෝෂණය කළ ඇළ නම් කරන්න.
03. “උගුරා කැට ළිං” යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ කුමක්ද?
04. පුරාණ කාලයේ අපේ රටේ විසූවත් බෞද්ධ විහාරාරාමවල විසූ භික්ෂූන් සඳහා පොකුණු ඉදි කළහ. එලෙස ඉදි වූ නිර්මාණ 03 ක් නම් කරන්න.

සීගිරියේ ජල මල්

සීගිරියේ බටහිර උද්‍යානයේ ජල මල් 4 කි. හතරක් සකස් කිරීමට හේතුව ඒවායින් ඉහළට නගින ජල කඳේ උසෙහි යම් වෙනසක් ඇති කිරීමේ අවශ්‍යතාවයි. අඩි 600 ක පමණ උසක සිට කාණු පද්ධතිය මගින් ජලය රැගෙන විත් පීඩනය ඇති කොට කාණුවේ ඉහළින් වෘත්තාකාර හැඩයකට සිදුරු විදින ලද ගල් පතුරෙන් ජලය ඉහළට විදී. පීඩනය උපකාරී කරගෙන ජල කඳ ඉහළට ඔසවයි. විෂ්කම්භය අඩු සිදුරෙන් වැඩි පීඩනයක් නිදහස් වන නිසා ජල කඳ වැඩි උසකට ගමන් කරයි. විෂ්කම්භය වැඩි සිදුරෙන් ඊට වඩා අඩු උසකට ජල කඳ ඉහළට එසවෙයි. සීගිරි පර්වතයේ ඉහළ සිට පහළට ජලය කිඳා බහින්නේ ගුරුත්ව බලයෙනි. ඒ සඳහා ජල උද්‍යානයේ කාණු පද්ධතිය දැරුණු සකස් කර ඇත.

❖ ඇගයීම

01. සීගිරියේ විශිෂ්ඨතම ජල මල් දක්නට ලැබෙන්නේ කුමන ස්ථානයේද?
02. සීගිරිය ගල මුදුනට ජලය රැගෙන යන්නේ කිනම් මූලධර්මය උපකාරී කරගෙනද?
03. සීගිරියේ ජල මල් තාක්ෂණය පිළිබඳ කෙටි සටහනක් ලියන්න.

5.2.2 වාස්තු විද්‍යාව

අනුරාධපුර හා පොළොන්නරු යුගවල වාස්තු විද්‍යාවට අයත් බෞද්ධ ගොඩනැගිලි, දාගැබ්, බෝධිඝර, පිළිම ගෙවල්, විහාර ගෙවල්, ආරාම, දාන ශාලා, භාවනා කුටි, රජ මාළිගා, බලකොටු, බෙහෙත් ශාලා ආදී ගෘහ නිර්මාණ වේ.

ඒ අතර ජේතවනාරාමය, අභයගිරිය, රුවන්වැලි සෑය, ලෝවාමහාපාය ඉදි කිරීමට ඉතා දියුණු විද්‍යාත්මක දැනුම භාවිතයෙන් සකස් කොට ඇත. රුවන්වැලි සෑය ඉදි කිරීමේදී ඓතිහාසික මූලාශ්‍රවලට අනුව අකුණු සන්නායක යෙදීමට අතින් ඉංජිනේරුවන් කටයුතු කර ඇත. ඒය “වප්‍ර වුම්බට” යනුවෙන් යෙදීම බෙහෙවින් උචිතය. අකුණු වලින් ජනිත වන විද්‍යුතය හැඳින්වෙන්නේ ස්ථිති විද්‍යුතය යන නමිනි. එය භෞතික විද්‍යාවේ ඉගැන්වේ.

- **රුවන්වැලි සෑයේ අත්තිවාරම:**

රුවන්වැලි සෑය ඉදි කළේ දුටුගැමුණු රජතුමාය. ඓතිහාසික මූලාශ්‍රවලට අනුව නියමිත ස්ථානයේ රියන් හතක් බිම සාරා සවිමත් මිනිසුන් ලවා හුණුගල් ගෙන්වා වලට දමා ජලය දමා හම් සපත්තු පැළඳ වූ ඇතුන් ලවා පාගා ගල් අතරට වෙඬරු මැටි නම් මැටි වර්ගයක් දමා, ගල් තට්ටුවක් දමා ඒ මත බොරලු දමා, ඉන්පසු පළිඟු ගල් තට්ටුවක් දමා “නවනීත” නම් මැටි ආලේප කර දිවුල් මැලියම් තවරණ ලද ලෝහ දැල් අතුරා ඒ මත තල තෙල්වලින් තෙමන ලද රත්සිරියල් ගල් ඇතිරීය. මේ ඓතිහාසික තොරතුරුවලට අනුව ඉපැරණි ඉංජිනේරුවන් රුවන්වැලිසෑයේ අත්තිවාරම ඉදිකර ඇත්තේ නූතන කොන්ක්‍රීට් තාක්ෂණයට සමාන ක්‍රමවේදයකට අනුව බව අපට පැහැදිලි වේ.

❖ ඇගයීම

01. අනුරාධපුර හා පොළොන්නරුව යුගවලින් හමු වූ බෞද්ධ ගෘහ නිර්මාණ 03 ක් නම් කරන්න.
02. ඓතිහාසික මූලාශ්‍රවලට අනුව අකුණු සන්නායක හැඳින්වූ නම කුමක්ද?
03. රුවන්වැලි සෑය ඉදි කළ රජතුමා කවුරුන්ද?
04. රුවන්වැලි සෑ ස්තූපයේ අත්තිවාරම සකස් කළ ආකාරය පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක් කරන්න.

- **නගර නිර්මාණය හා උද්‍යාන නිර්මාණය**

සීගිරිය යනු ක්‍රි.ව. 5 සියවසේ ඉදි කළ විශිෂ්ට නාගරික මධ්‍යස්ථානයකි. පර්වතය මුදුනේ රජ මාළිගයක නටබුන් ඇත. වපසරිය හෙක්ටයාර 03 කි. නැගෙනහිර හා බටහිර ප්‍රවේශ පිළිවෙලින් හෙක්ටයාර 40 සහ 90 කි. ගඬොල් ප්‍රාකාරය දිග කි.මී. 10 කි. සීගිරි පර්වතය වටා දිය අඟල්වල දිග කි.මී. 08 කි. මේවා විධිමත්ව ගණිතානුකූලව ඉදි කර ඇත.

- **සනීපාරක්ෂාව, ස්වස්ථතාව, වෛද්‍ය ක්‍රමය.**

- පණ්ඩුකාභය රජ දවස අනුරාධපුරයේ සිව්කා ශාලා (මාතෘ නිවාස) ගැන මහා වංශය දක්වයි.
- දුටුගැමුණු රජතුමා රෝහල් දහ අටක් ඉදි කර ඇත.
- පොළොන්නරුව ආලාභන පිරිවෙන් රෝහල් භූමියෙන් සංකීර්ණ ශල්‍යකර්ම සඳහා භාවිතා කරන මෙවලම් හමු වී ඇත.
- වෛද්‍ය පොත්, බෙහෙත් ඔරු, වෛද්‍යවරුන්ට ගම්බිම් වෙන් කිරීම, ඔසු උයන් ඇති කිරීම පිළිබඳ තොරතුරු අනාවරණය වී ඇත.
- අපද්‍රව්‍ය මනා කළමනාකරණය
 - රජ මාලිගා වැසිකිලි, කැසිකිලි පද්ධතිය ගැඹුරු වලකට බැහැර කිරීම.
 - අපවිත්‍ර ජලය ගලා යෑමට කාණු පද්ධති.
 - නාන පොකුණුවල විශේෂ නළමාර්ග හරහා අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම.
 - ආලාභන පිරිවෙන් ගොඩනැගිලි ප්‍රමාණයට ගැළපෙන ලෙස වැසිකිලි 07 ක් පැවති බව මහා වංශයේ දක්වා ඇත.

- **ඇගයීම**

- **පහත ප්‍රශ්නවලට කෙටි පිළිතුරු සපයන්න.**

01. “සීගිරිය යනු විශිෂ්ට නාගරික මධ්‍යස්ථානයකි” ඒ පිළිබඳව කෙටි සටහනක් ලියන්න.
02. සීගිරිය ඉදි කරන ලද්දේ කුමන සියවසේදී?
03. මහාවංශයේ සඳහන් පරිදි පණ්ඩුකාභය රජ ඉදි කළ මාතෘ නිවාස හැඳින් වූ නම කුමක්ද?
04. සංකීර්ණ ශල්‍ය කර්ම මෙවලම් හමු වූ පොළොන්නරුවේ රෝහල කුමක්ද?
05. අතීත පැරැන්නන් මනාව අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කළ බවට සාධක 03 ක් ලියන්න.

- **පුරාණ යකඩ නිස්සාරණය තාක්ෂණය**

- ක්‍රි.පූ. 2400 උච්ච පළාතට අයත් බෙරගලින් හමුවූ සොහොන් ගැබක යබොර කැබැල්ලක් හමු වීමෙන් යකඩ නිස්සාරණය කිරීමේ තාක්ෂණය පිළිබඳ සාක්ෂි හමුවේ.
- යකඩ නිස්සාරණ තාක්ෂණය සිදු කළ ස්ථාන ලෙස

සබරගමුව පළාතේ බලංගොඩ සමනල වැව ප්‍රදේශයෙන් හමු වූ යකඩ උඳුන සහ සීගිරිය අලකොළ වැව දෙහිගහ ඇළකන්ද නම් ප්‍රදේශයෙන් හමු වූ යකඩ උඳුන් මගින් මේ ප්‍රදේශ දෙකෙහි යකඩ නිස්සාරණය කර ඇති ප්‍රදේශ ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

ක්‍රි.පූ. 03 සියවසේ ස්වභාවික මෝසම් සුළං භාවිත කර “ යකඩ මරං ” ගසේ අගුරු භාවිතා කර 1538C⁰ අධික උෂ්ණත්වයෙන් සමනල වැව යකඩ නිස්සාරණය කර ඇත. ලිමොනයිට් හා හෙමටයිට් රසායන විද්‍යාත්මක ගල් වර්ග භාවිතා කළහ.

ක්‍රි.පූ. 180 ක්‍රි.ව. 200 මයිනහමක ආධාරයෙන් සුළං බලය ලබාගෙන දෙහිගහ ඇලකන්ද ප්‍රදේශයේ යකඩ නිස්සාරණය කර ඇත.

ජායාරූපය අංක 5.1 යකඩ උණු කිරීමේ තාක්ෂණය ඉතා පැරණි කාලයක සිටි අපේ රටේ ශිල්පීන් ප්‍රගුණ කර තිබූ තාක්ෂණයකි. එලෙස යකඩ උණු කිරීමට භාවිත කළ යකඩ උදුන් රාශියක් පුරාවිද්‍යාඥයින් විසින් අනාවරණය කර ගෙන තිබේ. මෙම ජායාරූපයේ වම්පස දක්වෙන්නේ සබරගමු පළාතට අයත් සමනල වැව ප්‍රදේශයෙන් සොයා ගන්නා ලද එවැනි නටඹුන් ව ගිය පැරණි යකඩ උදුනකි. එය ස්වාභාවික සුළං බලයෙන් ක්‍රියාත්මක කර තිබේ. දකුණුපස ජායාරූපයේ දක්වෙන්නේ පුරාවිද්‍යාඥයින් විසින් එවැනි උදුනක් අලුතින් සාදා ඇති අන්දම යි (ජායාරූපයේ අයිතිය පිලියන් ජූලෝ සතු ය).

❖ ඇගයීම

01. ඉහත පින්තූරයට අදාළව ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

01. මෙම රූපයේ දැක්වෙන්නේ කුමක්ද?
02. එය දක්නට ලැබෙන්නේ කොහේද?
03. මෙම රූප සටහනට අනුව අපේ රටේ ශිල්පීන් ප්‍රගුණ කළ තාක්ෂණය කුමක්ද?
04. මෙය ක්‍රියාත්මක කිරීමට යොදා ගත් බලය කුමක්ද?

02 පහත ප්‍රශ්නවල නිවැරදි පිළිතුර තෝරන්න.

I. පැරණි යකඩ උදුන් සොයා ගත් ස්ථානයක් වන්නේ.

i. ගොඩව්‍ය වරාය	iii. අලකොළ වැව දෙහිගහ ඇලකන්ද
ii. මිනිහාගල් කන්ද	iv. පතිරාජවෙල

II. සමනල වැව යකඩ නිස්සාරණය කර ඇත්තේ කුමන සියවසකද?

i. ක්‍රි. පූ. 3	iii. ක්‍රි. ව. 4
ii. ක්‍රි. පූ. 5	iv. ක්‍රි. පූ. 7

III. සමනල වැව යකඩ නිස්සාරණය සඳහා යොදාගත් ගල් වර්ගය වන්නේ,

i. ලිමොනයිට් සහ හෙමටයිට්	iii. කොපර් සහ සින්ක්
ii. ඉල්මනයිට් සහ තඹ	iv. හෙමටයිට් සහ කොපර්

- සුළු කර්මාන්ත

- විවිධ ආහරණ සැකසීම
- මැටි කර්මාන්තය
- මැණික් කර්මාන්තය
- කම්මල් කර්මාන්තය
- ජේතවන කැණීම්වලින් රන් ආහරණ වී ඇට ප්‍රමාණ තැල්ල මල් කැටයම් 21
- අභයගිරි කැණීම්වලින් වර්ණාපිත උළු
- කම්මල් කර්මාන්තය විවිධ ආයුධ, ආරක්ෂක උපංග, ශෛලීය උපකරණ

- දේශීය වත්සිරිත්

- යාතුකර්ම පූජා
- කෙම් පහන් ක්‍රම හරකුන්ට වැළඳෙන ඇතැම් රෝග නිවාරණය, එදිනෙදා ගැටළු විසඳා ගැනීමට කෘතී උවදුරු මර්දනයට භාවිතා කර ඇත.
- ප්‍රාදේශීය දෙවිවරුන් වෙනුවෙන් පුද පූජා පැවැත්වීම
- ගවයින්ගේ ආරක්ෂාව සඳහා කිරිමඩු ශාන්ති කර්මය සබරගමු හා උගව පළාතේ සිදු කර ඇත.

❖ ඇගයීම

- පහත ප්‍රශ්නවල නිවැරදි පිළිතුර තෝරන්න.

1. ජේතවන කැණීම් වලින් හමු වූ රන් ආහරණයේ දැක ගත හැකි මල් කැටයම් ගණන කීයද?

i. 30 යි	iii 21 යි
ii. 18 යි	iv 31 යි

2. හරකුන්ට වැළඳෙන ඇතැම් රෝගවලින් ආරක්ෂාවීමට වගාවලට ඇති වන කෘතී උවදුරු වළක්වා ගැනීමට පැරැන්නන් සිදු කළේ.

i. වින කැපිලි	iii යාතු කර්ම පූජාව
ii. කෙම් පහන් ක්‍රමය	iv දෙනි කැපිල්ල

3. කිරිමඩු ශාන්තිකර්මය සිදු කරනු ලබන්නේ කා සඳහාද?

i. එළවන්ට	iii ගවයින්ට
ii. උගරන්ට	iv අලින්ට

- කාලය මැනීම

- වන්ද්‍යාගේ ගමනට අනුව මාස ක්‍රමය සකස් විය
- අමාවක දින සිට පසළොස්වක දින දක්වා දින පහළොව පුර පක්ෂය
- පසළොස්වක දින සිට නැවත අමාවක දින දක්වා දින පසළොස් අව පක්ෂය මාස දොළසක කාලය වස, හවුරු ලෙස සෙල්ලිපිවල දක්වා ඇත. වස වර්ෂය, දිනය යන්නට “ තිටිය” යන පදය භාවිත කර ඇත. (තත) මොහොත යනු මුහුර්තයයි. දිනයක් සෑදී තිබෙන්නේ මුහුර්ත වලිනි.

❖ ඇගයීම

පහත A තීරුවට අදාළ නිවැරදි පිළිතුරු B තීරුවෙන් තෝරා ඉදිරියේ තිත් ඉරි මත ලියන්න.

i. අගල් 9 දිග යනුවෙන් දැක්වෙන දිග වන්නේ	i. ගව්වය
ii. දිග මනින කුඩාම ඒකකය වන්නේ	ii. වියතය
iii. කිලෝමීටර කණුවට සමාන ඒකකය වන්නේ	iii. පරමාණුවය
iv. වර්තමාන අක්කර 02 කට සමාන භූමියක් හඳුන්වන්නේ මේ නමිනි	iv. ගොවිතැනයි
v. පැරැන්නන් බිම් සකස් කර ගත්තේ මේ නමිනි	v. අමුණය

2.4 දේශීය දැනුම

අවකාශය මැනීම

- පැරැන්නන් ගොවිතැන සඳහා ඉඩම් භාවිතයේ මිම් භාවිතා කළහ.
- ඒ අතර කිරිය, අමුණ, කර්සය පෑල යන මිම් භාවිතා විය.
 - කර්ස 1 ක් අමුණා 04
 - අමුණු 1 ක් අක්කර 02 (වර්තමාන මිනුම්)
- පරිමාන මැනීම
 - ලාහ 40 පෑල 1
 - පෑල 12 කුරුණි 12
 - කුරුණි 44 අමුණු 01
 - අමුණු 1 කර්ස 0.25

දිග මැනීම : කුඩාම ඒකකය පරමාණුවයි.

කෙටි දුර මැනීමට : ආංගුලය, වියත (අගල් 09)

දිග දුර මැනීම : ගව්ව, යොදුන, උසබ (නිශ්ශංකමල්ල රජු ගවුක කණු ඉදි කලා (වර්තමාන කිලෝමීටර් කණුවලට සමානය)

බර මැනීම : වීභ 4, ගුන්නා 1

- ගුන්නා 2 = මාසක 1
- මාසක 2.5 = අං 1
- අක 8 = ධරණ 1
- ධරණ 5 = ස්වර්ණ 1
- ස්වර්ණ 2 = පල 1

පහත සඳහන් ඡේදය සම්පූර්ණ කිරීමට වරහන තුළ ඇති පද භාවිත කරන්න.

- i. යන පදය මුහුර්තය යන පදයෙන් සෑදී ඇත.
- ii. අමාවක දින සිට පසලොස්වක දින දක්වා කාලය නමින් හැඳින්විය.
- iii. කාලය මැනීමේදී දිගු කාලයක් මැන ගැනීමට යන අදහස භාවිතා විය.
- iv. යන පදයෙන් දිනය හඳුන්වා ඇත.
- v. මාස 12 ක කාලය සෙල්ලිපිවල හඳුන්වා දී ඇත්තේ යන නමිනි.

(අවපක්ෂය, තත්ත, වජර, වර්ෂය, වස, මොහොත, මූර්ත, තිථිය, පුරපක්ෂය, භවජර)

• දැදිගම ඇත් පහන

පළවන පරාක්‍රමබාහු රජු උපත ලද තැන ඉඳි කර ඇති පුංචගාම වර්තමාන දැදිගමයි. කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයට අයත්ය.

කැණීම්වලින් ලෝකඩයෙන් සෑදූ පහනක් සොයා ගත්හ. පහන ඇතෙකු මත මත හිඳ සිටින මිනිස් රූප දෙකකි. ඇති හොඳයෙන් උක් ගසක් දරා සිටී. පහනේ තෙල් ඇතාගේ උදරයේ ගබඩා කොට තෙල් දැවී අඩුවෙත්ම සතාගේ ලිංගය හරහා පහනට තෙල් නිරායාසයෙන් ගලා එයි. එය අවල ජල විද්‍යාවය. භෞතික විද්‍යා මූල ධර්මයකි. එකල පැරණි ශ්‍රී ලාංකික ඉංජිනේරුවන් සතු දැනුමට කදිම උදාහරණයකි.

❖ පහත රූපය ආශ්‍රයෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ලියන්න.

❖ ඇගයීම

- 01. මෙම රූපයේ දැක්වෙන්නේ කුමක්ද?
- 02. මෙය දක්නට ලැබෙන්නේ කොහේද?
- 03. මෙය සාදා ඇත්තේ කිනම් ශ්‍රවණයකින්ද?
- 04. මෙය අයත් දිස්ත්‍රික්කය නම් කරන්න.
- 05. මෙහි අනුගමනය කර ඇති විද්‍යාත්මක මූල ධර්මය කුමක්ද?